

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ**  
**Національний університет «Запорізька політехніка»**

**Методичні рекомендації до проходження та захисту  
навчальної, виробничої, переддипломної практики  
для студентів денної та заочної форм навчання  
спеціальності 061 «Журналістика»**

**2023**

Методичні рекомендації до проходження та захисту навчальної, виробничої, переддипломної практики для студентів денної та заочної форм навчання спеціальності 061 «Журналістика» / Г.С. Скуртул. – Запоріжжя : НУ «Запорізька політехніка», 2023. 32 с.

Укладач: Г.С. Скуртул, к.ф.н., доцент

Рецензент: В.Л. Погребна, д.ф.н., професор

Відповідальний за випуск: С.А. Панченко, к.ф.н., доцент

Затверджено на засіданні кафедри журналістики  
Протокол №11 від 08 червня 2023 р.

Рекомендовано до видання на засіданні НМК факультету соціальних  
наук  
Протокол №8 від 20 червня 2023 р.

## ЗМІСТ

Вступ.....	4
Регламентация прав та обов'язків студентів і керівників практики...7	
Організація та проведення навчальної практики студентів освітньої програми «Журналістика» спеціальності «Журналістика» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (4 семестр).....	9
Організація та проведення виробничої практики студентів освітньої програми «Журналістика» спеціальності «Журналістика» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (6 семестр).....	12
Організація та проведення переддипломної практики студентів освітньої програми «Журналістика» спеціальності «Журналістика» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (8 семестр).....	16
Організація та проведення переддипломної практики студентів освітньої програми «Журналістика» спеціальності «Журналістика» другого (магістерського) рівня вищої освіти.....	21
Оформлення результатів та захист практики.....	26
Оформлення звіту про проходження практики.....	27
Критерії оцінювання результатів практики.....	28
Основні вимоги до проходження практики.....	29
Додаток А. Бази практик.....	31
Додаток Б. Звіт з навчальної (виробничої, переддипломної) практики.....	32

## ВСТУП

Журналістська практика – обов’язкова складова частина навчального процесу. Вона забезпечує поєднання теоретичної підготовки майбутніх журналістів із їхньою практичною діяльністю в засобах масової інформації, сприяє формуванню творчого ставлення майбутнього спеціаліста до журналістської діяльності, визначає ступінь його професійної здатності й напрям журналістської спеціалізації.

Мета всіх видів практики – підготовка студентів-журналістів для літературно-творчої, організаторської та виробничо-технічної роботи в засобах масової інформації – газетах, журналах, видавництвах, телебаченні, радіо, інформаційних та рекламних агентствах, пресцентрах.

Практика студентів у засобах масової інформації ґрунтується на професійних знаннях, опирається на певний теоретичний фундамент, закладений у закладі вищої освіти. Під час практики під безпосереднім керівництвом досвідчених працівників провідних ЗМІ під контролем із боку викладачів кафедри студенти роблять свої перші кроки як журналісти, набувають професійних умінь, вдосконалюють власні навички і створюють портфоліо, що допоможе знайти роботу за спеціальністю. Професійні уміння – це знання в дії, результат їх використання в реальній практичній дійсності.

Формування професійних компетенцій – процес, що триває протягом усього періоду навчання у виші, а потім у процесі самостійної професійної діяльності.

Зміст практики студентів визначають: особливості роботи журналіста як суб’єкта масово-інформаційної діяльності; специфіка роботи засобу масової інформації, у якому відбувається практика, а також завдання професійної підготовки. Практична діяльність тісно пов’язана зі змістом провідних академічних курсів. Вона залучає студентів до активної взаємодії із журналістами-професіоналами, дає їм змогу не тільки глибше засвоїти знання, а й перевірити свої вміння.

Проходження практики студентами регламентується відповідними документами:

1. Законом України «Про вищу освіту».

2. Положенням про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України, затвердженим наказом Міністерства освіти і науки України від 08.04.1993 р. № 93.

3. Положенням про проведення практики студентів Національного університету «Запорізька політехніка» (обговорено та схвалено на засіданні вченої ради Національного університету «Запорізька політехніка» (протокол № 1 від 30.08.2019 р.), надано чинності наказом ректора № 238 від 30 серпня 2019 р.).

Див. : Положення про проведення практики студентів Національного університету «Запорізька політехніка» / Укладачі: В.Г. Прушківський, С.Т. Яримбаш, В.Л. Грешта, А.В. Пархоменко, С.І. Шило, О.О. Каплієнко, О.В. Коваленко, Г.М. Дьомічева, О.В. Лапкіна, П.В. Сахно, О.М. Стеценко, Н.Л. Ніколаєва, О.В. Савельєва, Л.М. Шило, О.В. Шепель, О.С. Калюжна, Т.М. Ситнікова, Є.О. Фасоль. – Запоріжжя: Навчальний відділ, Навчально-методичний відділ НУ «Запорізька політехніка», 2019. – 30 с.

4. Освітньо-професійною програмою «Журналістика» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань 06 «Журналістика» спеціальності 061 «Журналістика» Національного університету «Запорізька політехніка» (URL: <https://catalogop.zp.edu.ua/>), розробленою на основі Стандарту вищої освіти зі спеціальності 061 Журналістика галузі знань Журналістика для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, затвердженого та введеного в дію Наказом № 864 Міністерства освіти і науки України від 20.06.2019 року (URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/2021/07/28/061-Zhurnalistyka-bakalavr.28.07-1.pdf>)

5. Освітньо-професійною програмою «Журналістика» другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 06 «Журналістика», спеціальності 061 «Журналістика», Національного університету «Запорізька політехніка» (URL: <https://catalogop.zp.edu.ua/>), розробленою на основі Стандарту вищої освіти зі спеціальності 061 Журналістика галузі знань Журналістика для другого (магістерського) рівня вищої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 08.11.2022 р. № 994 «Про затвердження стандарту вищої освіти зі спеціальності 061 Журналістика для другого (магістерського) рівня вищої освіти»

(URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/2022/11/11/061-Zhurnalistyka.mahistr-994-08.11.2022.pdf>).

6. Графіком навчального процесу.
7. Навчальними та робочими планами.
8. Програмами практик.
9. Інструкціями з охорони праці та навколишнього середовища.

## РЕГЛАМЕНТАЦІЯ ПРАВ ТА ОBOB'ЯЗКІВ СТУДЕНТІВ І КЕРІВНИКІВ ПРАКТИКИ

*Права та обов'язки студента-практиканта:*

- під час установчої конференції до початку практики ознайомитися із наказом про проведення практики;
- отримати від викладача-керівника копію розпорядження (витяг) про направлення на базу практики, програму практики та інші методичні матеріали, передбачені програмою (щоденник, календарний план, індивідуальне завдання, методичні вказівки тощо) та консультації щодо оформлення всіх необхідних документів;
- своєчасно прибути на базу практики;
- у повному обсязі виконувати всі завдання, передбачені програмою практики і вказівками її керівників;
- вивчити й суворо дотримуватися правил охорони праці й безпеки;
- систематично вести щоденник за встановленою формою;
- вивчити й дотримуватися діючих в органах місцевої державної влади й самоврядування правил внутрішнього розпорядку і трудової дисципліни;
- своєчасно скласти залік із практики.

Студент має право в разі незадоволення оцінкою чи характеристикою просити деканат перевірити звітну документацію. У разі захворювання чи інших обставин, що перешкоджають студенту успішно пройти практику, йому надається право повторного проходження без відриву від навчання (за умови подання довідки, лікарняного листка).

*Обов'язки керівника практики від кафедри:*

- до початку практики ознайомитися з базами практик (ДОДАТОК А) й організувати нормальні умови для проходження практики;
- забезпечити проведення всіх організаційних заходів перед початком практики й настановчої конференції з практики, надати студентам-практикантам необхідні документи з практики (програми практики, щоденники, календарні плани, індивідуальні завдання);
- повідомити студентів про систему звітності з практики, запроваджену в університеті, а саме: подання щоденника практики, оформлення виконаних індивідуальних завдань тощо;

- забезпечити явку студентів на практику, контролювати відвідування баз практики, спостерігати за процесом занять і виконанням програми і тематичного плану практики;

- забезпечувати проходження практики згідно з програмою практики й тематичним планом, надавати необхідну навчально-методичну допомогу посадовим особам, які залучені до проведення занять;

- контролювати забезпечення нормальних умов праці й побуту студентів та проведення з ними обов'язкових інструктажів з охорони праці та техніки безпеки;

- брати участь у комісії із захисту студентських звітів про практику та передачі їх на кафедру для зберігання.

*Обов'язки керівника практики від ЗМІ:*

- прийняти студентів на практику згідно з календарним планом;

- призначити наказом кваліфікованих спеціалістів для безпосереднього керівництва практикою;

- створити необхідні умови для виконання студентами програми навчальної практики, не використовувати їх на посадах і роботах, що не відповідають програмі практики та майбутній спеціальності;

- забезпечити студентам умови безпечної роботи на кожному робочому місці;

- надати студентам-практикантам і керівнику практики від кафедри можливість ознайомитися з нормативними актами та службовою документацією, необхідною для виконання програми практики;

- забезпечити облік виходів на роботу студентів-практикантів;

- повідомляти в університет про всі порушення трудової дисципліни, внутрішнього розпорядку та про інші порушення;

- допомогти студентам опанувати програмний матеріал.

**ОРГАНІЗАЦІЯ ТА ПРОВЕДЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ  
ДЛЯ СТУДЕНТІВ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ «ЖУРНАЛІСТИКА»  
СПЕЦІАЛЬНОСТІ «ЖУРНАЛІСТИКА» ПЕРШОГО  
(БАКАЛАВРСЬКОГО) РІВНЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ  
(4 СЕМЕСТР)**

Перша практика студентів освітньої програми «Журналістика» спеціальності «Журналістика» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти є навчально-ознайомлювальною і триває впродовж двох тижнів у 4 семестрі в інформаційних агентствах, інтернет-виданнях, редакціях багатотиражних районних та міських газет. Її головною метою є ознайомлення з організацією роботи редакції (веб-редакції), вдосконалення навичок комунікаційного процесу в колективі. Програма також передбачає ознайомлення з усіма етапами випуску газети, наповненням новинної стрічки і спостереженням за процесами масово-комунікаційної діяльності журналіста.

В Освітньо-професійній програмі «Журналістика» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань 06 «Журналістика» спеціальності 061 «Журналістика» Національного університету «Запорізька політехніка» (URL: <https://catalogop.zp.edu.ua/>), розробленій на основі Стандарту вищої освіти зі спеціальності 061 Журналістика галузі знань Журналістика для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, затвердженого та введеного в дію Наказом № 864 Міністерства освіти і науки України від 20.06.2019 року (URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/2021/07/28/061-Zhurnalistyka-bakalavr.28.07-1.pdf>), вказуються наступні компетенції, якими повинен оволодіти студент під час проходження навчальної практики:

*Загальні компетентності:*

ЗК01. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.

ЗК04. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК07. Здатність працювати в команді.

ЗК11. Здатність спілкуватися державною мовою.

*Спеціальні компетентності:*

СК02. Здатність формувати інформаційний контент.

СК03. Здатність створювати медіапродукт.

СК07. Здатність формувати інформаційний контент у сфері

економіки, права, культури та мистецтва, соціальних питань та інших видів діяльності.

*Очікувані програмні результати навчання. Студент повинен вміти:*

ПР01. Пояснювати свої виробничі дії та операції на основі отриманих знань.

ПР04. Виконувати пошук, оброблення та аналіз інформації з різних джерел.

ПР07. Координувати виконання особистого завдання із завданнями колег.

ПР11. Вільно спілкуватися з професійних питань, включаючи усну, письмову та електронну комунікацію, українською мовою.

ПР14. Генерувати інформаційний контент за заданою темою з використанням доступних, а також обов'язкових джерел інформації.

ПР15. Створювати грамотний медіапродукт на задану тему, визначеного жанру, з урахуванням каналу поширення чи платформи оприлюднення.

ПР19. Генерувати інформаційний контент за заданою темою з використанням доступних, а також обов'язкових джерел інформації у сфері відображення права, культури та мистецтва, спорту, соціальних, політичних, екологічних, гендерних питань та інших видів діяльності.

*Мета навчальної практики* – ознайомити студентів з особливостями роботи журналіста, структурою редакції газети, радіостанції, інтернет-видання; дати розуміння всіх етапів випуску газети, новинної стрічки, підготовки інформаційної програми на радіо, телебаченні.

*Завдання навчальної практики:*

- поглибити й синтезувати знання зі вступу до журналістики, агенційної журналістики, газетно-журнального виробництва;

- ознайомитися з історією, структурою і організацією роботи редакції газети чи вебредакції, інформаційного агентства, інтернет-видання;

- ознайомитись із редакційним плануванням, основними етапами роботи над газетною публікацією.

### **Індивідуальні завдання**

- зібрати та оформити у вигляді журналістського матеріалу інформацію про історію видання, у якому студент проходить практики;
- з'ясувати функціональні обов'язки творчих, технічних працівників редакції;
- ознайомитися з підготовкою газети до друку;
- вивчити процес виробництва газети, технічні особливості підготовки інтернет-видання;
- підготувати для публікації 3 замітки інформаційного характеру, 1 фоторепортаж.

**ОРГАНІЗАЦІЯ ТА ПРОВЕДЕННЯ ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ  
ДЛЯ СТУДЕНТІВ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ «ЖУРНАЛІСТИКА»  
СПЕЦІАЛЬНОСТІ «ЖУРНАЛІСТИКА» ПЕРШОГО  
(БАКАЛАВРСЬКОГО) РІВНЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ  
(6 СЕМЕСТР)**

Навчальна практика студентів освітньої програми «Журналістика» спеціальності «Журналістика» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти запланована у шостому семестрі, вона триває 3 тижні. Студенти можуть пройти її в друкованих ЗМІ, на телеканалах, радіостанціях, в інтернет-виданнях.

В Освітньо-професійній програмі «Журналістика» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань 06 «Журналістика» спеціальності 061 «Журналістика» Національного університету «Запорізька політехніка» (URL: <https://catalogop.zp.edu.ua/>), розробленій на основі Стандарту вищої освіти зі спеціальності 061 Журналістика галузі знань Журналістика для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, затвердженого та введеного в дію Наказом № 864 Міністерства освіти і науки України від 20.06.2019 року (URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/2021/07/28/061-Zhurnalistyka-bakalavr.28.07-1.pdf>), вказуються наступні компетенції, якими повинен оволодіти студент під час проходження виробничої практики:

*Загальні компетентності:*

ZK01. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.

ZK02. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ZK03. Здатність бути критичним і самокритичним.

ZK04. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ZK05. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ZK06. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ZK07. Здатність працювати в команді.

ZK11. Здатність спілкуватися державною мовою.

*Спеціальні компетентності:*

СК02. Здатність формувати інформаційний контент.

СК03. Здатність створювати медіапродукт.

СК04. Здатність організувати й контролювати командну професійну діяльність.

СК05. Здатність ефективно просувати створений медійний продукт.

СК06. Здатність до провадження безпечної медіадіяльності

СК07. Здатність формувати інформаційний контент у сфері економіки, права, культури та мистецтва, соціальних питань та інших видів діяльності.

СК08. Здатність створювати медіапродукт у сфері відображення економічних, правових, політичних питань, питань культури та мистецтва, соціальних питань та інших видів діяльності.

*Очікувані програмні результати навчання. Студент повинен вміти:*

ПР02. Застосовувати знання зі сфери предметної спеціалізації для створення інформаційного продукту чи для проведення інформаційної акції.

ПР03. Оцінювати свій чи чужий інформаційний продукт, інформаційну акцію, що організована й проведена самостійно або разом з колегами.

ПР04. Виконувати пошук, оброблення та аналіз інформації з різних джерел.

ПР05. Використовувати сучасні інформаційні й комунікаційні технології та спеціалізоване програмне забезпечення для вирішення професійних завдань.

ПР07. Координувати виконання особистого завдання із завданнями колег.

ПР11. Вільно спілкуватися з професійних питань, включаючи усну, письмову та електронну комунікацію, українською мовою.

ПР14. Генерувати інформаційний контент за заданою темою з використанням доступних, а також обов'язкових джерел інформації.

ПР15. Створювати грамотний медіапродукт на задану тему, визначеного жанру, з урахуванням каналу поширення чи платформи оприлюднення.

ПР16. Планувати свою роботу та роботу колег, спрямовану як на генерування інформаційного контенту, так і створення медіапродукту, а також його промоцію.

ПР17. Розміщувати оперативну інформацію про свій медіапродукт на доступних інтернет-платформах.

ПР19. Генерувати інформаційний контент за заданою темою з використанням доступних, а також обов'язкових джерел інформації у сфері відображення права, культури та мистецтва, спорту, соціальних, політичних, екологічних, гендерних питань та інших видів діяльності.

ПР20. Створювати грамотний медіапродукт на задану тему, визначеного жанру, з урахуванням каналу поширення чи платформи оприлюднення у сфері відображення правових, мистецьких, спортивних, соціальних, політичних, екологічних, гендерних питань та інших видів діяльності.

*Мета навчальної практики* – закріпити теоретичні знання, отримані на лекціях та практичних заняттях; набути і вдосконалити професійні навички; сформувати вміння планувати, аналізувати й корегувати власну журналістську діяльність.

*Завдання навчальної практики:*

- ознайомитися з організацією роботи редакції газети, радіостанції, телеканалу, інтернет-видання;
- ознайомитись із редакційним плануванням, основними етапами роботи над газетною публікацією, радіо- тателепрограмою;
- вивчити досвід роботи редакцій ЗМІ та окремих журналістів із позаштатним активом;
- поглибити знання про основні журналістські жанри, розширити творчий досвід написання газетних матеріалів, підготувати себе до роботи в пресі, на радіо чи телебаченні;
- працювати над створенням власного журналістського матеріалу.

#### **Індивідуальні завдання**

*У друкованих ЗМІ та інтернет-виданнях:*

- подати в письмовому звіті характеристику структури та рубрикації друкованого чи інтернет-видання;
- написати 8 заміток на стрічку новин або 5 заміток, 2 аналітичних публікації, 1 фоторепортаж.

*На телебаченні:*

- подати у письмовому звіті характеристику сітки мовлення телевізійного ефіру;
- надати 5 відеосюжетів до інформаційних/тематичних

передач.

*На радіо:*

- подати в письмовому звіті характеристику сітки мовлення радіофіру;
- надати 5 аудіосюжетів до інформаційних/тематичних радіопередач.

**ОРГАНІЗАЦІЯ ТА ПРОВЕДЕННЯ ПЕРЕДДИПЛОМНОЇ  
ПРАКТИКИ ДЛЯ СТУДЕНТІВ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ  
«ЖУРНАЛІСТИКА» СПЕЦІАЛЬНОСТІ «ЖУРНАЛІСТИКА»  
ПЕРШОГО (БАКАЛАВРСЬКОГО) РІВНЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ  
(8 СЕМЕСТР)**

Переддипломна практика студентів освітньої програми «Журналістика» спеціальності «Журналістика» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти проходить у восьмому семестрі та триває 4 тижні в друкованих ЗМІ, інформаційних агентствах, на телеканалах, радіостанціях, в інтернет-виданнях.

В Освітньо-професійній програмі «Журналістика» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань 06 «Журналістика» спеціальності 061 «Журналістика» Національного університету «Запорізька політехніка» (URL: <https://catalogop.zp.edu.ua/>), розробленій на основі Стандарту вищої освіти зі спеціальності 061 Журналістика галузі знань Журналістика для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, затвердженого та введеного в дію Наказом № 864 Міністерства освіти і науки України від 20.06.2019 року (URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/2021/07/28/061-Zhurnalistyka-bakalavr.28.07-1.pdf>), вказуються наступні компетенції, якими повинен оволодіти студент під час проходження переддипломної практики:

*Інтегральна компетентність:* здатність розв’язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі соціальних комунікацій, що передбачає застосування положень і методів соціально-комунікаційних та інших наук і характеризується невизначеністю умов.

*Загальні компетентності:*

ЗК01. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.

ЗК02. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК03. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК06. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК07. Здатність працювати в команді.

ЗК08. Здатність навчатися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК09. Здатність реалізувати свої права і обов’язки як члена

суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК10. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різновиди та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК11. Здатність спілкуватися державною мовою.

*Спеціальні компетентності:*

СК01. Здатність застосовувати знання зі сфери соціальних комунікацій у своїй професійній діяльності.

СК02. Здатність формувати інформаційний контент.

СК03. Здатність створювати медіапродукт.

СК04. Здатність організовувати й контролювати командну професійну діяльність.

СК05. Здатність ефективно просувати створений медійний продукт.

СК06. Здатність до провадження безпечної медіадіяльності

СК07. Здатність формувати інформаційний контент у сфері економіки, права, культури та мистецтва, соціальних питань та інших видів діяльності.

СК08. Здатність створювати медіапродукт у сфері відображення економічних, правових, політичних питань, питань культури та мистецтва, соціальних питань та інших видів діяльності.

*Очікувані програмні результати навчання. Студент повинен вміти:*

ПР01. Пояснювати свої виробничі дії та операції на основі отриманих знань.

ПР02. Застосовувати знання зі сфери предметної спеціалізації для створення інформаційного продукту чи для проведення інформаційної акції.

ПР03. Оцінювати свій чи чужий інформаційний продукт, інформаційну акцію, що організована й проведена самостійно або разом з колегами.

ПР05. Використовувати сучасні інформаційні й комунікаційні технології та спеціалізоване програмне забезпечення для вирішення професійних завдань.

ПР06. Планувати свою діяльність та діяльність колективу з урахуванням цілей, обмежень та передбачуваних ризиків.

ПР07. Координувати виконання особистого завдання із завданнями колег.

ПР08. Виокремлювати у виробничих ситуаціях факти, події, відомості, процеси, про які бракує знань, і розкривати способи та джерела здобування тих знань.

ПР09. Оцінювати діяльність колег як носіїв прав і обов'язків членів суспільства, представників громадянського суспільства.

ПР10. Оцінювати діяльність колег з точки зору зберігання та примноження суспільних і культурних цінностей і досягнень.

ПР11. Вільно спілкуватися з професійних питань, включаючи усну, письмову та електронну комунікацію, українською мовою.

ПР13. Передбачати реакцію аудиторії на інформаційний продукт чи на інформаційні акції, зважаючи на положення й методи соціальнокомунікаційних наук.

ПР14. Генерувати інформаційний контент за заданою темою з використанням доступних, а також обов'язкових джерел інформації.

ПР15. Створювати грамотний медіапродукт на задану тему, визначеного жанру, з урахуванням каналу поширення чи платформи оприлюднення.

ПР16. Планувати свою роботу та роботу колег, спрямовану як на генерування інформаційного контенту, так і створення медіапродукту, а також його промоцію.

ПР17. Розміщувати оперативну інформацію про свій медіапродукт на доступних інтернет-платформах.

ПР18. Використовувати необхідні знання й технології для виходу з кризових комунікаційних ситуацій на засадах толерантності, діалогу й співробітництва.

ПР19. Генерувати інформаційний контент за заданою темою з використанням доступних, а також обов'язкових джерел інформації у сфері відображення права, культури та мистецтва, спорту, соціальних, політичних, екологічних, гендерних питань та інших видів діяльності.

ПР20. Створювати грамотний медіапродукт на задану тему,

визначеного жанру, з урахуванням каналу поширення чи платформи оприлюднення у сфері відображення правових, мистецьких, спортивних, соціальних, політичних, екологічних, гендерних питань та інших видів діяльності.

*Мета переддипломної практики* – закріпити й поглибити теоретичні знання студентів, сформувати в студентів-практикантів професійні уміння і навички, потребу систематично поповнювати свої знання та творчо їх застосовувати в практичній діяльності.

*Завдання переддипломної практики:*

- ознайомитися з організацією роботи редакції газети, радіостанції, телеканалу, інтернет-видання;
- брати активну участь в пошуку, обробці інформації;
- ознайомитись із редакційним плануванням, основними етапами роботи над газетною публікацією, радіо- та телепрограмою;
- працювати з матеріалами агентств, служб вивчення громадської думки, органів статистики, реклами тощо;
- працювати над створенням власних журналістських матеріалів;
- зібрати й узагальнити практичний матеріал для написання кваліфікаційної роботи бакалавра.

### **Індивідуальні завдання**

*У друкованих ЗМІ та інтернет-виданнях:*

- написати й надрукувати не менше ніж 5 інформаційних і 3 аналітичних матеріалів;
- скласти макет однієї сторінки видання з використанням макетувань програм (власний проєкт сторінки із самостійним добором публікацій) або розробити сторінку сайту;
- взяти інтерв'ю в журналіста-професіонала ЗМІ (бази практики студента) та подати його у звіт.

*На телебаченні:*

- підготувати до виходу в ефір не менше 7 інформаційних сюжетів або інших телевізійних матеріалів;
- розробити сценарій програми як нового телевізійного проєкту на каналі – базі проходження практики (окремо у звіті подати обґрунтування доцільності проєкту та бізнес-план для його фінансового забезпечення);

➤ взяти інтерв'ю в журналіста-професіонала ЗМІ (бази практики студента) та подати його у звіт.

*На радіо:*

➤ підготувати до виходу в ефір не менше ніж 7 інформаційних сюжетів або інших радіоматеріалів;

➤ розробити сценарій наративного подкасту як нового авторського проєкту на базі проходження практики;

➤ взяти інтерв'ю в журналіста-професіонала ЗМІ (бази практики студента) та подати його у звіт.

## ОРГАНІЗАЦІЯ ТА ПРОВЕДЕННЯ ПЕРЕДДІПЛОМНОЇ ПРАКТИКИ ДЛЯ СТУДЕНТІВ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ «ЖУРНАЛІСТИКА» СПЕЦІАЛЬНОСТІ «ЖУРНАЛІСТИКА» ДРУГОГО (МАГІСТЕРСЬКОГО) РІВНЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Переддипломна практика студентів освітньої програми «Журналістика» спеціальності «Журналістика» другого (магістерського) рівня вищої освіти проводиться в третьому семестрі та триває 13 тижнів у друкованих ЗМІ, інформаційних агентствах, на телеканалах, радіостанціях, в інтернет-виданнях.

В Освітньо-професійній програмі «Журналістика» другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 06 «Журналістика», спеціальності 061 «Журналістика» Національного університету «Запорізька політехніка» (URL: <https://catalogop.zp.edu.ua/>), розробленій на основі Стандарту вищої освіти зі спеціальності 061 Журналістика галузі знань Журналістика для другого (магістерського) рівня вищої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 08.11.2022 р. № 994 «Про затвердження стандарту вищої освіти зі спеціальності 061 Журналістика для другого (магістерського) рівня вищої освіти» (URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/2022/11/11/061-Zhurnalistyka.mahistr-994-08.11.2022.pdf>), вказуються наступні компетенції, якими повинен оволодіти студент під час проходження переддипломної практики:

*Інтегральна компетентність:* здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі й практичні потреби в галузі професійної журналістської діяльності, що передбачає застосування положень і методів соціально-комунікаційних та інших наук для проведення досліджень або інноваційної діяльності й характеризується невизначеністю умов та вимог професійного середовища.

*Загальні компетентності:*

- ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК02. Здатність планувати час та управляти ним.
- ЗК03. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
- ЗК05. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
- ЗК06. Здатність приймати обґрунтовані рішення.
- ЗК07. Здатність розробляти проекти та управляти ними.

ЗК08. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня.

ЗК09. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

*Спеціальні компетентності:*

СК01. Здатність використовувати спеціалізовані концептуальні знання з теорії та історії журналістики, новітні технологічні досягнення для розв'язання задач дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері журналістики.

СК02. Здатність критично осмислювати проблеми у сфері журналістики та дотичні до них міждисциплінарні проблеми.

СК03. Здатність приймати ефективні рішення у сфері журналістики.

СК04. Здатність управляти робочими або навчальними процесами у сфері журналістики, які є складними, непередбачуваними та потребують нових стратегічних підходів.

СК05. Здатність зрозуміло і недвозначно доносити власні висновки з питань журналістики, а також знання та пояснення, що їх обґрунтовують, до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються.

СК06. Здатність інтегрувати знання та розв'язувати складні задачі журналістики у широких та/або мультидисциплінарних контекстах, за умов неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності.

СК07. Здатність забезпечувати та оцінювати стратегічний розвиток команди.

*Очікувані програмні результати навчання. Студент повинен вміти:*

ПРН01. Приймати ефективні рішення з проблем журналістики, у тому числі в умовах багатокритеріальності, неповних чи суперечливих інформації та вимог.

ПРН02. Аналізувати та оцінювати потенційний вплив розвитку технологій на сучасний стан та розвиток журналістики.

ПРН03. Проводити збір, інтегрований аналіз та узагальнення матеріалів з різних джерел, включаючи наукову та професійну літературу, бази даних, та перевіряти їх на достовірність, використовуючи сучасні методи дослідження.

ПРН05. Генерувати нові ідеї та використовувати сучасні

технології під час створення медіапродуктів.

ПРН06. Оцінювати достовірність інформації та надійність джерел, ефективно опрацьовувати та використовувати інформацію для проведення наукових досліджень та практичної діяльності.

ПРН07. Дискутувати зі складних комунікаційних проблем, пропонувати і обґрунтовувати варіанти їх розв'язання.

ПРН11. Брати продуктивну участь у розробленні проєктів документів, що регламентують діяльність в усіх сферах журналістики, обґрунтовувати суспільну потребу в їх прийнятті, прогнозувати результати їх впливу на суспільство.

ПРН12. Розробляти та реалізовувати інноваційні та дослідницькі проєкти у сфері журналістики з урахуванням правових, соціальних, економічних та етичних аспектів.

ПРН13. Організовувати роботу колективу, забезпечувати професійний розвиток його членів та досягнення поставлених цілей.

ПРН14. Здійснювати професійну діяльність у межах етичних і професійних стандартів, керуватися принципами інформаційної безпеки, вміти застосовувати критичне мислення й технології медіааналізу в умовах інформаційних війн.

ПРН15. Оцінювати проблемні питання в діяльності сучасних медіаорганізацій, застосовуючи знання з різних предметних галузей.

*Мета переддипломної практики* – закріплення комплексного практичного досвіду й здійснення власного авторського медійного проєкту, що корелює з фаховою діяльністю у галузі медіа та набутими журналістськими компетентностями; удосконалення і застосування знань про журналістські технології у сучасному медіапросторі.

*Завдання переддипломної практики:*

- узагальнення і систематизація теоретичних знань, необхідних як для виконання кваліфікаційної роботи магістра, так і для успішної роботи в різних галузях медіа;

- вироблення стійких навичок самостійної роботи і здатності до професійного самовдосконалення у студента як у майбутнього поліфункціонального спеціаліста (журналіста, кореспондента, редактора тощо) у сфері медіа, що дозволило б працювати в динамічних умовах сучасних редакцій газет, телебачення, радіо, онлайн-медіа, конвергентних медіа тощо;

- розвиток креативності у студента, усвідомлення редакційної роботи як творчого процесу;

- працювати з матеріалами агентств, служб вивчення громадської думки, органів статистики, реклами тощо;

- самостійно здійснювати поетапний процес підготовки редакційних оригіналів до друку, монтажу, теле-, радісюжетів та програм.

### **Індивідуальні завдання**

*У друкованих ЗМІ та інтернет-виданнях:*

➤ 2 змакетованих випуски газети за стандартним шаблоном видання;

➤ альтернативний макет газети із власним розробленим логотипом (шапкою) газети;

➤ 2 макети основних розділів інтернет-сайту чи порталу;

➤ 2 матеріали аналітичних/публіцистичних жанрів, 1 лонгрід, фоторепортаж;

➤ спробувати себе як коректор чи літературний редактор;

➤ проаналізувати роботу редакції за період практики. Внести пропозиції щодо вдосконалення журналістських матеріалів.

*На телебаченні:*

➤ підготувати до виходу в ефір не менше 7 інформаційних сюжетів або інших телевізійних матеріалів;

➤ розробити сценарій програми як нового телевізійного проекту на каналі – базі проходження практики (окремо у звіті подати обґрунтування доцільності проекту та бізнес-план для його фінансового забезпечення);

➤ взяти інтерв'ю у журналіста-професіонала ЗМІ (базі практики студента) та подати його у звіт;

➤ спробувати себе як випусковий редактор у випусках новин або як сценарист;

➤ проаналізувати роботу редакції за період практики. Внести пропозиції щодо вдосконалення телевізійних програм, програмної сітки, інформаційних випусків.

*На радіо:*

➤ створити аудіопродукт із власною начиткою тексту (тривалістю не менше 5 хв.), користуючись базою звукових ефектів;

➤ розробити концепцію одного сезону подкасту-монологу як нового авторського проекту на базі проходження практики; написати сценарій і записати один пілотний епізод, а також запропонувати описи до всіх інших запланованих епізодів; сценарій

нарративного подкасту як нового авторського проєкту на каналі-базі проходження практики;

➤ проаналізувати роботу редакції за період практики.  
Внести пропозиції щодо вдосконалення журналістських радіоматеріалів.

## ОФОРМЛЕННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ТА ЗАХИСТ ПРАКТИКИ

Після завершення практики студент у триденний термін подає до захисту на кафедрі:

- щоденник практики, заповнений вручну або шляхом комп'ютерного набору (шаблон можна скачати на сайті Національного університету «Запорізька політехніка» в розділі «Бланкова документація» або за посиланням: [https://zp.edu.ua/uploads/dept\\_nm/forms/Forma\\_23\\_Shchodennyk\\_prakt\\_yky.pdf](https://zp.edu.ua/uploads/dept_nm/forms/Forma_23_Shchodennyk_prakt_yky.pdf));

- характеристику від керівника з бази практики;
- підтвердження виконаної практичної роботи в електронному (на CD диску) та друкованому варіантах. Електронний варіант має містити файли у відповідному «робочому» форматі. Друкований варіант передбачає друк оригінального виробу (наприклад, макету сторінки друкованого видання). Якщо публікація студента вийшла друком (або на сайті інтернет-видання), то допускається звіт у формі примірника випуску чи роздрукованого матеріалу, які мають бути завірені підписом керівника практики й печаткою;

- у випадку опублікування журналістського твору під псевдонімом, студент зобов'язаний додати до матеріалів практики довідку редакції за підписом керівника практики від ЗМІ й засвідчену печаткою видання про те, що даний псевдонім насправді належить йому.

Студент звітує про проходження практики після своєчасного подання матеріалів у визначений керівником від кафедри день підсумкової конференції. Участь у проведенні конференції обов'язкова.

## ОФОРМЛЕННЯ ЗВІТУ ПРО ПРОХОДЖЕННЯ ПРАКТИКИ

Звіт студентів про практику створюється в довільній формі, але передбачає обов'язкову наявність таких відомостей:

1) у якому засобі масової інформації проходила практика (вказати тип структури або друкованого (електронного) видання; місце знаходження підприємства; прізвище директора або головного редактора установи);

2) у якому відділі і на якій посаді працював студент (якщо не був зарахований до штату, яка посада моделювалася в діяльності практиканта);

3) керівник практики від підприємства – прізвище, посада;

4) які були виконані завдання, не передбачені програмою практики:

- з власної ініціативи;

- за дорученням працівників відділу;

5) яку оцінку роботи практиканта було дано на засіданнях або нарадах редакції ЗМІ;

6) які складності виникали при виконанні завдань програми практики; яку допомогу подали керівники практики для розв'язання проблем;

10) у яких масово-організаційних заходах редакції студент брав участь;

11) висновки практиканта і побажання щодо організації практики на майбутнє;

12) дата, підпис.

Обсяг звіту складає довільну кількість сторінок комп'ютерного набору. Текст набирається на аркушах паперу стандартного формату А-4 з використанням шрифтів текстового редактора Times New Roman, кеглем 14, через 1,5 інтервали з дотриманням таких розмірів полів: верхнього і нижнього – 20 мм, лівого – 30 мм, правого – 10 мм.

## КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ПРАКТИКИ

- оперативність/вчасність виконання завдань;
- дотримання трудової та виробничої дисципліни;
- якість публікацій/ефірних матеріалів (розкриття теми, дотримання стандартів журналістики, оригінальність подачі);
- кількість публікацій відповідно до умов/програми практики;
- належне оформлення звітної документації та захисту.

*Оцінка "відмінно".* Усі завдання практики виконані вчасно й у повному обсязі, студент дотримувався трудової та виробничої дисципліни. Якість і кількість виконаних завдань відповідають умовам програми практики. Належне оформлення звітної документації та захист. Характеристика студента позитивна. Повні й точні відповіді на всі запитання членів комісії із захисту практики.

*Оцінка "добре".* Не всі завдання практики виконані в повному обсязі. Несуттєві зауваження щодо змісту й оформлення щоденника. Характеристика студента позитивна. У відповідях на запитання, членів комісії з програми практики студент допускає окремі неточності.

*Оцінка "задовільно".* Недбале оформлення завдань та щоденника. Мають місце неточності, помилки, логічні похибки. Характеристика студента загалом позитивна. При відповідях на запитання членів комісії із захисту практики, студент почуває себе невпевнено, збивається, допускає помилки.

*Оцінка "незадовільно".* Більшість завдань практики не виконані. Характеристика студента негативна. На запитання членів комісії студент/студентка не може дати правильних відповідей.

## **ОСНОВНІ ВИМОГИ ДО ПРОХОДЖЕННЯ ПРАКТИКИ**

### **Основні положення практики**

1.1. Студент до відбуття на практику повинен пройти інструктаж керівника практики і:

- оформити щоденник;
- отримати індивідуальні завдання з навчальної, виробничої, переддипломної практик;
- отримати направлення на практику.

1.2. Студент, прибувши на підприємство, повинен подати керівникові від підприємства щоденник, пройти інструктаж із техніки безпеки й пожежної безпеки, ознайомитися з робочим місцем, правилами експлуатації обладнання та уточнити план проходження практики.

1.3. Під час проходження практики студент зобов'язаний суворо притримуватися правил внутрішнього розпорядку підприємства.

1.4. Щоденник практики студент складає відповідно до календарного графіку проходження практики й додаткових вказівок керівників практики від вузу та від підприємства.

1.5. Студент, що не виконав вимог практики й дістав негативний відгук про роботу або незадовільну оцінку під час захисту звіту, направляється повторно на практику під час канікул.

### **Правила ведення й оформлення щоденника**

2.1. Щоденник – основний документ студента під час проходження практики.

2.2. Під час практики студент щодня коротко повинен записувати в щоденник усе, що він зробив за день для виконання календарного графіка проходження практики. Далі в загальній послідовності відображає і діяльність із навчальної, виробничої, переддипломної практик.

2.4. Після закінчення практики щоденник разом із виконаними завданнями має бути переглянутий керівниками практики, які складають відгуки й підписують його.

2.5. Оформлений щоденник разом із матеріалами (публікаціями, записами, проєктами) студент повинен здати на кафедру.

**Без заповненого щоденника практика не зараховується.**

**Додаток А**

**Бази практик**

1. ТОВ «Медіахолдінг «Репортер Запоріжжя».
2. Центральний міський інформаційно-розважальний портал «ЗаБор».
3. Журнал «Бэмс».
4. ТОВ «Газета «МИГ».
5. Газета «Клякса».
6. ТОВ «ГПП «АКЦЕНТ».
7. ГО «Радіо на дотик» (віжн-радіо «На дотик»).
8. Філія АТ «НСТУ» «ЗАПОРІЗЬКА РЕГІОНАЛЬНА ДИРЕКЦІЯ».
9. ГО «Центр аналітики і розслідувань» (Фактчек-проект «Без брехні».
10. Газета «СТУДРОЛ» (Навчальне студентське видання)

**Додаток Б**

Міністерство освіти і науки України  
Національний університет «Запорізька політехніка»  
Факультет соціальних наук  
Кафедра журналістики

ЗВІТ  
з навчальної (виробничої, переддипломної) практики  
на базі

« \_\_\_\_\_ »

Виконавець:  
Здобувач (ка) освіти \_\_\_\_ курсу  
групи \_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_

ПБ

Керівник:  
\_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_

ПБ

Запоріжжя  
2023



